

symanami nieustannie, a po ostatniej naszej ofensywie na Kijów nie może być już wątpliwość, że walki naszej z bolszewikami nie prowadzimy zupełnie na beneficjum „białej, odrodzonej i niepodzielnej Rosji”. To też zakipiało po naszym ostatnim pochodzie wśród emigracji rosyjskiej, tej, która się uważa dotąd za aliancką koalicji i domaga się od niej realizacji dawnych zobowiązań i projektów.

Spór polsko-czeski wreszcie przechodzi w najostrejszą fazę.

Wogóle „nie szczęści się koalicji” ze Słowianami. Rosja zawiodła ją, Polska — jak mówią na zachodzie — „przysparza kłopotów”. Znacznie gorzej jeszcze jest z Czecho-Słowacją, która kruszy się i rozpada na dwie połowy (czeska i słowacka), pomimo, iż została z takim trudem przez koalicję zmontowana. Pono coś analogicznego dzieje się z Jugo-Sławią, także nowotworem wojennym, nieznanym z twarzy i nazwiska przedwojennej historii i geografii. Na dobitkę owa Jugo-Sławia jest, wedle twierdzeń Włochów, a więc sojuszników koalicji, obszarem dla nich niezbędnym.

Słowiańszczyzna okazała się tedy dla koalicji istotną „bojcie a surprise”, ale niespodzianki te nie są dla niej bynajmniej miłe, tem bardziej, że nie są one jedyne, któremi został uwieńczony traktat wersalski.

Z tego wszystkiego jednak wynika, że nasz stosunek do sprzymierzeńców niesłychanie się zawikłał i zaognił. Pokazuje się, że polegał on na obustronnych nieporozumieniach. Gdy w chwilach przełomu rozległy się na ulicach miast naszych okrzyki: „Niech żyje niepodległa i zjednoczona Polska!”, „Niech żyje koalicja!”, to słowa te zupełnie inaczej rozumiano w Paryżu i w Londynie, a inaczej w Warszawie, Krakowie i we Lwowie, choć wszędzie brzmiały równie sympatycznie.

Ażeby dalej nie brnąć w niebezpieczny konflikt z naszymi przyjaciółmi, należałoby położyć koniec nieudolnym, obalającym fikcjom, w których stworzeniu część winy ponoszą pewne odłamy naszych polityków. To nie jest dosć, że my wiemy, jak mała część narodu naszego wierzyła w hasła neoslawizmu, a że i ta nawet dawno już o nich zapomniiała, tu potrzeba kroku niedwuznacznego i oficjalnego.

Koalicja jest wprawdzie zdziwiona i skostniewiona, ale na dnie duszy ciągle jeszcze wierzy w ogólnosłowiańską koncepcję.

Słowiańszczyzna jako całość nie istnieje i nigdy nie istniała. Niema ani Czecho-Słowaków, ani jakichś Ruso-Polaków, a czy są Jugo-Słowianie, to się dopiero pokaże. My zaś jesteśmy Polakami, a z faktu naszego słowiańskiego pochodzenia nie wynikają żadne zobowiązania względem Rosyan, Czechów, czy kogokolwiek, jak nie wynikają dla Francuzów względem Irlandyjczyków, a z faktu naszego słowiańskiego pochodzenia nie wynikają żadne zobowiązania względem Hiszpanji z racji romańskiego. — Sprawa polska jest sprawą zupełnie odrębną, a nie częścią jakiegokolwiek ogólnosłowiańskiego.

Neoslawizm nie miał nigdy w Polsce realnego gruntu pod nogami, a miał przeciw sobie wszystkie polskie tradycje i wszystkie najżywoniejsze interesy polskie.

Nie będziemy stanowczo odbudowywać Rosji w imię „słowiańskich uczuć”, ani z racji słowiańskości Czechów pomagać im, naszym największym obecnie wrogom, w rozbudowy-

waniu się za Karpatami.

Jesteśmy państwem samodzielnym i tylko samodzielną politykę będziemy prowadzić.

Na tej podstawie możemy wchodzić w przyjazne układy, w najściślejsze przynajmniej nie jako obiekt, ale jako strona.

W Spaa czy nie w Spaa, o nas, bez nas decydować więc można.

Bilans gospodarczy naszej wyprawy ukraińskiej.

Zakończenie ankiety „Gońca Krakowskiego”.

Kraków, 26 maja.

Na wizjach przyszłości miasta Lwowa, jako pośrednika w wielkim ruchu handlowym z Ukrainą, ukazanych przez wiceprez. Schleichera i na informacjach fantastycznych posła Rączkowskiego o widokach zbiorów na zajętych przez nas obszarach Ukrainy — **zakończyliśmy naszą ankietę na temat „Co nam dać, a co zabrać może Ukraina”.** Przyniosła ona rezultaty bardzo ciekawe, a jakkolwiek większość otrzymanych tą drogą odpowiedzi stanowiły przewidywania, przypuszczenia, horoskopy i teoretyczne domniemania, to przecież, dały one **materiał niezwykle pouczający, orientujący dostatecznie w tem, jakie konsekwencje ekonomiczno-handlowe pociągnąć może za sobą wciągnięcie w orbitę naszego życia gospodarczego tego nowego czynnika.**

Niezależnie od tego stwierdzić można, że w międzyczasie odpowiedzi na postawionych przez to zagadnienie pytań **przyniosło już samo życie.**

Najwybitniejszy niestety, a przynajmniej najruchliwszy objaw naszego życia gospodarczego obecnie — **spekulacja** zdążyła już zdyskontować wiele konsekwencji ekonomicznych obszarzenia przez nas obszarów Ukrainy. Niektóre z tych operacji „dyskontujących” — jak np. sprowadzenie do kraju pewnej ilości artykułów spożywczych — **miały charakter dodatni, inne jak np. wprowadzanie „karbowanów” w nasz obrót i podniesienie ich kursu — stanowczo ujemny.** Obok tego faktem jest, że **przynajmniej armia nasza na wschodnim froncie znalazła na miejscu zaprowiantowanie dostateczne, co odbiło spadkiem cen artykułów żywności w kraju.** Fakta te częściowo potwierdziły uczynione w ankiecie naszej przypuszczenia, co nam pozwala ocenić ją, jako jeden z właściwych sposobów oświetlenia zjawisk gospodarczych, które wypadki bieżące wysuwają w danej chwili na pierwszy plan naszego życia społecznego.

Jak wygląda sytuacja polityczna i gospodarcza na kresach północno-wschodnich?

Sprawa plebiscytu chwilowo nieaktualna. — Organizacja samorządu. — Przemysł i handel wraca do normalnego stanu. — Intensywna a bezskuteczna agitacja bolszewików.

Wywiad naszego korespondenta z naczelnikiem okręgu mińskiego.

Mińsk, 25 maja.

Dnia 17 bm. przyjęty zostałem przez Naczelnika Okręgu Mińskiego, Władysława Rączkiewicza, z którym odbyłem krótki wywiad o sytuacji politycznej i dotychczasowej działalności polskich władz administracyjnych na terenie ziemi mińskiej i wogóle na terenie białoruskim.

SPRAWA PLEBISCYTU NA ZIEMIACH WSCHODNICH.

Jak się przedstawia kwestya plebiscytu na ziemiach wschodnich?

Polityki na własną rękę nie uprawiam, wyznał mi otwarcie p. W. Rączkiewicz. W całej mej odpowiedzialnej pracy kieruję się wskazówkami władz centralnych, wyrażonych zaś dyrektyw w tym kierunku nie otrzymałem. Wogóle kwestya plebiscytu na ziemiach wschodnich, z

powodu wypadków na Ukrainie nie jest obecnie aktualną. Cała uwaga naszych sfer kierowniczych zwrócona jest obecnie w stronę frontu bolszewickiego. Jednak w tych dniach odbył się w Wilnie zjazd naczelników okręgów zarządu ziem wschodnich, na którym kwestya plebiscytu będzie poruszona. **Nie jest rzeczą wykluczoną, iż na wspomnianym zjeździe otrzymamy wskazówkę w interesującej Pana sprawie SPRAWY ADMINISTRACYJNE.**

Pierwszym zadaniem władz polskich po wyjściu przez wojska nasze terenów białoruskich **była organizacja samorządów ziemskich i miejskich.** W chwili obecnej ostatnie funkcjonują prawie wszędzie. We wszystkich miastach i miasteczkach, gdzie ze względu na sytuację wojskową, to było możliwe, **zorganizowaliśmy wy-**

J. BRUNO-RUBY.

Ten, który zwyciężył śmierć...

(z francuskiego tłumaczyła J. M.)

ROZDZIAŁ II.

Jak świat się odmienił...

Topaze, wszedłszy do swego mieszkania zobaczył całą rodzinę zgromadzoną z wieczornymi dziennikami w rękach...

Maryja Topaze pierwsza spostrzegła swego teścia:

— Czy wiesz, ojczu?! — wykrzyknęła — czyś czytał?!

Skinął głowę w milczeniu. Niespodziana nowina tak go przygniotła, że niezdolny był wypowiedzieć słowa. Miał wrażenie, jak gdyby mu wszystkie myśli uciekły z mózgu...

— Ojczu! — zawołała gwałtownie Maryja — mam nadzieję, że nasz Prezydent zainterweniuje i każe zaarrestować człowieka, który posiadał taki sekret!... To jest indywidualizm niebezpieczny dla społeczeństwa... On chce zmieniać boskie wyroki, on jest nieprzyjacielem Boga... I wyście wybrali tego Forcała, który go popiera!... Ależ to skandal!... to zbrodnia!...

Justus spojrział na pochylonego nad gazetą syna.

— Co powiesz o tem, Gonzagu?

— Maryja ma słusność, ojczu. Ten wynalazek ma w sobie coś monstrualnego!... Musimy umierać — oto prawo odwieczne!...

— Umierajmy! — zawołała gwałtownie Maryja — ja pragnę zasłużyć na spełnieniu tego co

przrzekł nam Chrystus... Chcę kiedyś zobaczyć się znowu z moją małą Lidią, ze wszystkimi ukochanymi zmarłymi... Czem byłoby moje życie, gdyby go ta nadzieja nie rozjaśniała!... Miałabym dla marnego strachu zrezygnować ze szczęścia wybranych, z zobaczenia tych, którzy odeszli!...

— A wy dzieci... — szepnął Topaze, zwracając się ku swej młodzłutkiej wnuczce, Klarze, wspartej na ramieniu narzeczonego, Ralfa Matthew (para ta razem liczyła lat trzydzieści ośm)...

Odpowiedzi obojga były identyczne:

— Ach! śmierć!... to jeszcze taka daleka rzecz!... Po co zawczasu myśleć o niej!...

Dał się słyszeć zgrzytliwy śmiech. Pani Zenobia Bartele, ciotka Justusa, obróciła ku młodemu złotą, pomarszczoną twarz:

— Dobrze wam tak mówić teraz!... Ja mam sto lat, a zdaje mi się, że się wczoraj urodziłam... Byłby już czas najwyższy, aby życie przestało być tylko cieniem znokomym...

Justus Topaze poczuł jakby pchnięcie sztyltem w serce.

— Tak... młodość i życie trwają zbyt krótko... Dlaczego nie przyjąć Caina, Judasa jako zbawcy?

Maryja zaprotestowała krzykiem. Wszyscy chcieli wziąć udział w dyskusji, słowa krzyżowały się, krew uderzała dyskutującym do głowy, każdy chciał mieć rację, każdy chciał przekonać o słuszności swej tezy, bronionej z najwyższym napięciem podrażnionych nerwów.

Nagle pogodne niebo rozdarły błyskawice... Dały się słyszeć przeraźliwe krzyki... Powietrze nasycało się duszącą wonią siarki... Z głębi łona ziemi dobywały się jakieś pomruki groźne, straszliwe... kogut zapiał ponimo niewłaściwej po-

ry; psy wyły — jak na śmierć...

Wszyscy zerwali się — przerażeni... Młodzianka Klara rzuciła się w ramiona Justusa, jakby chcąc u niego szukać opieki... Zaledwie to uczyniła — świetlane ściany nagle zgasły... Po długą falowała pod stopami... dom zatrząsł się w fasadach... Kiedy niekiedy rozdzierały mrok błyskawice... Łoskot padających przedmiotów metalicznych... huk walących się drzew i domów, dzikie wrzaski i wyście — wszystko to zlewało się w jakąś piekielną symfonię...

Topaze z sercem ściśniętym oczekiwał, że ta da chwila zawali się wszystko...

• Wtem — uspokoiło się... Ziemia powróciła do dawniejszego stanu, niebo rozpogodziło... Przejroda odetchnęła z ulgą...

Topaze szukał po omacku, kontaktów elektrycznych... Nie funkcjonowały... ktoś przewrócił jakiś sprzęt... Głosy rodziny Topaze'ów drgały jeszcze — dobywały się już z piersi, rzucały trwożne zapytania...

Wszyscy pozostali przy życiu. Ciotka Zenobia zawołała:

— Światła!

— Życzenie jej nie mogło być spełnione... Wszystkie motory były zniszczone. Maryja przypomniała sobie o świecach z kaplicy. Trzeba było zadowolnić się tym przedhistorycznym sposobem oświetlenia.

Zewnątrz — na bulwarach — nad całym Agierem panowało milczenie i ciemność.

Justus Topaze udał się wreszcie do swego pokoju na spoczynek. Nie mógł jednak zasnąć, nie mógł odzyskać spokoju umysłu... Zdumiające wypadki dnia wytrąciły go kompletnie z równowagi.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Wszystkie dziedziny gospodarki komunalnej, które postawiły na czele gospodarki miejskiej osoby godne zaufania całej ludności. Organizację samorządów ziemskich przeprowadziliśmy całkowicie w dwóch powiatach, w innych działają tymczasowe zarządy ziemskie. Na ogół biorąc rzeczy władze administracyjne coraz więcej spraw przekazują urzędowi samorządowemu, które stopniowo obejmują wszystkie dziedziny gospodarki komunalnej.

STAN FINANSOWY MIŃSKA.

Miasto nasze znajduje się bezwarunkowo w ciężkich warunkach materialnych. Wszelka dalsza zwłoka w sanacji tych stosunków odbijać się będzie ujemnie na ludności miejscowej. Uważam za konieczne szybkie zorganizowanie rozdawnictwa chleba na kartki całej ludności tułejszej bez wyjątku. Zaś starania magistratu i rady miejskiej o udzielenie miastu większej pomocy rządowej popierać będę gorąco przed panem Komisarzem Generalnym, będąc przeświadczony o jej niezbędnej potrzebie.

SYTUACJA EKONOMICZNA.

Po ustąpieniu bolszewików i zapanowaniu ładu i porządku, handel i przemysł w okręgu Mińskim i wogóle na całym tutejszym obszarze powraca do swego normalnego życia. Wywozimy obecnie do innych dzielnic Polski i zagranicę znaczne ilości **szczytny, terpentyny, smoły, szkła, zapalek etc.** Dzięki poparciu naszych urzędów wszystkie fabryki wyrobów powyższych zostały uruchomione i stopniowo powiększają swą wytwórczość. Ze swej strony zarząd okręgu czynił znaczne zakupy dla biedniejszej ludności ziemii mińskiej. Produkty te rozdzielano za pośrednictwem kooperatyw tutejszych.

NASTRÓJ LUDNOŚCI

Na ogół na terenie powierzonego mi okręgu nastąpiło znaczne uspokojenie. Natomiast komuniści, spotkawszy się z niepowodzeniem na froncie rzucili się do uprawiania agitacji bolszewickiej na szerszą skalę. Agitatorzy sowieccy rzucają ogromne sumy, atoli **ruch ten nie ogarnia szerszych mas i za nielicznymi wyjątkami nie wydaje żadnych rezultatów.**

Na tem rozmowa moja z p. Naczelnikiem Okręgu się skończyła. **Belgot.**

Czeska dbałość o swój skarbiec kruszcowy.

Praga, 25 maja.

(stm) W ostatnim numerze wydawanej w Pradze „Gazette de Prague” znajdujemy interesujące zestawienie nabytków skarbu czeskiego w złocie i srebrze, jakie ten poczynił przez pożyczki wewnętrzne i zakupy do końca marca roku bieżącego, dla stworzenia skarbu na podkład metalowy banknotów. Tak n. p. w złocie zdobył rząd czeski **franków (unii łacińskiej) 1.985.721, marek niemieckich 472.940, koron dawnych austriackich 8.949.770, rubli rosyjskich 84.603, dukatów austriackich 29.432, funtów szterlingów 18.997, dolarów amerykańskich 36.713, florenów holenderskich 40.151, funtów tureckich i koron skandynawskich** po przeszło 1000, wreszcie **złota w sztabach** przeszło 94 klg. Przedstawia to razem obecnie wartość około 370 milionów polskich marek.

W srebrze i banknotach zagranicznych (bez wyszczególnienia) zaopatrzył się skarb czeski w przeszło dwa miliony dolarów amerykańsk. przeszło 3 miliony franków unii łacińskiej, przeszło pół miliona marek niemieckich, 340.000 koron skandynawskich, 44.000 funtów szterlingów, 42.000 rubli, około 19 milionów srebrnych koron austriackich. Wartość ogólna tego rde da się ściśle określić, w każdym razie -- jeżeli wartość walorów zagranicznych ocenimy jak srebro -- wyniesie ona około 700 milionów marek polskich w banknotach.

Cały ten skarb złożony jest w oddziale bankowym ministerstwa skarbu. Ta czeska dbałość o skarb metalowy zasługuje na baczną uwagę.

Czytajcie

„Zycie i Powieść”

najpopularniejszy dwutygodnik ilustrowany.

Administracja Kraków, Karmelicka 16

W październiku b. r. powstanie w Krakowie Wszechnica Handlowa.

Kraków, 26 maja.

Jak wiadomo, powstał projekt utworzenia w Krakowie Wszechnicy Handlowej z początkiem przyszłego roku szkolnego. **Będzie to pierwszy uniwersytet handlowy na ziemiach Polski.** Dla uzyskania informacji w tej mierze zwrócił się nasz współpracownik do dyrekcji Akademii Handlowej i otrzymał następujące szczegóły o pracach przygotowawczych, idących w tym kierunku, od dyrektora Ak. Handlowej prof. dra Kannenberga:

— Opinię publiczną, która się tak żywo interesuje sprawą założenia pierwszej wyższej uczelni handlowej w Krakowie, możemy upewnić, że

PRACE PRZYGOTOWAWCZE DOBIEGŁY JUŻ DO OSTATECZNEGO KRESU.

Zarówno plany, jak regulamin i statut prowizoryczny Wszechnicy są gotowe. Przed niejakiem czasem Kuratorya wysłała pismo do ministerstwa oświaty zawiadomieniem, iż **uchwaliła ona na podstawie statutu otworzyć, ze względów praktycznych narazie przy samej Akademii Handlowej**

WSZECHNICĘ HANDLOWĄ

i to jak najrychlej, a mianowicie w październiku b. r. Równocześnie złożyła Kuratorya w ministerstwie oświaty prowizoryczny statut Wszechnicy Handlowej z prośbą o zatwierdzenie, tudzież o wydatną subwencję rządową.

Program nauki przedstawia się w sposób następujący: Wszechnica przyjmie w pierwszej linii młodzież, która ukończyła **czteroklasową akademię, względnie jednoroczny kurs abiturjentów;** jako hospitaneci natomiast mogą się zapisywać także kupcy z pewną praktyką.

STUDYA TRWAJĄ DWA LATA, A BĘDĄ SIĘ DZIELIŁY NA 4 SEKCJE;

pierwsza z nich ma na celu wykształcenie urzędników różnych instytucji bankowych, a zatem finansistów, druga, komercyjna, kierowników różnych fabryk, trzecia konsularna, będzie u nas pierwszą szkołą konsularną, a wre-

szcie ostatnia wykształci nam **nauczycieli szkół handlowych, geografii i towaroznawstwa.** Ponieważ wszystkie sekcje razem wzięte zaczepiają o funkcje ministerstwa oświaty, spraw zagranicznych i handlu, przeto musimy się odnieść do wszystkich tych ministerstw z prośbą o subwencję.

Uczniowie będą słuchali obowiązkowo pewnych przedmiotów z góry oznaczonych w ogólnej ilości **30 godzin tygodniowo,** składając przytem egzamina co półrocza. Po ukończeniu dwulecia mogą ponadto złożyć **egzamin dyplomowy,** który im da tytuł, dziś jeszcze nieustalony, prawdopodobnie tytuł **magistra nauk handlowych.** Profesorowie zamierzają kłaść nacisk nietylko na wykłady, ile na **konwersatorya i prace seminaryjne,** aby uczynić studentów samodzielnyimi pracownikami. Pierwsze półrocze nauki jest wspólne. Z początkiem drugiego słuchacze obiorą sobie kierunek studyów.

Środki, jakimi rozporządza Kuratorya, ograniczają się do czesnego, wpłacanego przez uczniów, oraz do spodziewanej subwencji rządowej. Podczas gdy społeczeństwo Wielkopolski i b. Kongresówki daje na cele oświaty miliony, w Małopolsce ani jedna instytucja finansowa nie ofiarowała halera ani na stypendyum, ani na pewną szkołę.

NIE POSIADAMY DLA WSZECHNICY ODPOWIEDNIEGO POMIESZCZENIA

ze względu na wielką ilość reflektantów; już dotąd zgłosiło się bowiem 1529 osób. Zwracamy się zatem do Rady miasta Krakowa z prośbą o rozszerzenie lokalu na dalsze ubikacje przy ul. Jabłonowskich, gdzie mieści się obecnie Szkoła Wydziałowa. Nie wątpimy, że społeczeństwo poprze wydatnie akcję naszą w celu założenia i oparcia Wszechnicy Handlowej na silnych podstawach. **Kształcąc bowiem zawodowców przemysłowców i finansistów,**

PRZYCZYNI SIĘ SPOŁECZEŃSTWO DO PODNIESIENIA RODZIMEGO PRZEMYSŁU,

który się dźwiga z ciężkiej ruiny do nowego życia.

Mandat nad Gdańskiem otrzyma Polska?

Norwegia odmówiła przyjęcia mandatu. — Anglia ma w Gdańsku tylko nieznaczne interesy.

(Telegram własny „Gońca krakowskiego”).

Kraków, 26 maja.

(k) Według doniesień pism niemieckich Rada Najwyższa zaproponowała Norwegii objęcie mandatu nad w. m. Gdańskiem, jednakowoż Norwegia odmówiła. Podobne stanowiska zajmują inne państwa. Wobec tego wyrażają Niemcy o-

bawę, że mandat nad Gdańskiem dostanie się Polsce. Wojska angielskie opuszczą Gdańsk dn. 1 sierpnia, francuskie zaś we wrześniu. Podobno Tower miał się wyrazić, że Anglia ma w Gdańsku nieznaczne tylko interesy.

Koalicja postanowiła poprzeć militarnie Polskę i Rumunię w walce z bolszewikami.

(Telegram własny „Gońca Krakowskiego”).

Londyn, 25 maja.

„Daily Mail” donosi: Po sześciogodzinnych obradach i wysłuchaniu referatu marszałka Fo-

cha dnia 22 bm. konferencja ambasadorów uchwaliła jednomyślnie dać Polsce i Rumunii pomoc wojskową w wojnie z bolszewikami.

Spadek cen w całej Europie.

(Telegram własny „Gońca krakowskiego”).

Zurych, 25 maja.

(k) Tutejsze dzienniki w depeszach z Londynu stwierdzają stanowczo fakt, że w Anglii **zaczynają ceny gwałtownie spadać.**

Nie ulega wątpliwości, że tendencja **zniżkowa** przeniesie się w krótkim czasie także na

kontynent, ponieważ wielki handel szuka dróg eksportu dla swoich składów, które tracą wartość.

Wywoła to naturalnym biegiem rzeczy **ogólny spadek cen w całej Europie.**

Zjazd prawników i ekonomistów polskich

(Od naszego korespondenta).

Warszawa, 25 maja.

W tych dniach odbył się w Warszawie szósty zjazd prawników i ekonomistów polskich. W owem prawdziwym święcie nauki polskiej wzięli licznie udział wybitni przedstawiciele nauki, a więc profesorowie uniwersytetów i re-

prezentanci towarzystw naukowych. Uroczyste nabożeństwo na wstępie do obrad odprawił ks. biskup Gall, a ks. prof. Szlagowski przemówił do zebranych, ukazując im w perspektywie szczerne cele, jakie ma do spełnienia prawo polskie.

Następnie w wielkiej sali Filharmonii, przystrojonej w kwiecie i zieleni, rozpoczęto obrady. Przy otwarciu zjazdu byli obecni przedstawiciele rządu i Sejmu oraz członkowie prasy. Dr

A. Kostanecki w podniosłej mowie dał wyraz radośnemu uczuciu, iż zjazd ekonomistów i prawników polskich dochodzi po raz pierwszy do skutku w wolnej stolicy państwa. Charakteryzując krótko zadanie zjazdu, podkreślił ponadto konieczność stworzenia nowej polityki ekonomicznej, poczem oddał hołd Naczelnemu Wodzowi i armii polskiej. Następnie przemawiało wielu mówców imieniem zrzeszeń, stronnictw i instytucji, poczem przystąpiono do odczytania fachowych referatów. I tak prezes prokuratorji generalnej mówił o kodyfikacji praw na ziemiach polskich w porównaniu z innymi krajami. Żywą dyskusję wywołał prof. Peretiaikowicz swoim odczytem o konstytucji polskiej, oświadczając się za dwuzbiowości. Skoro w toku dyskusji zarządzono głosowanie, ogromna większość opowiedziała się za systemem dwuzbiowości.

O godz. 4 po południu przeniesiono obrady do uniwersytetu, dzieląc je na sekcję prawniczą i ekonomiczną. W sekcji ekonomicznej przystąpiono do prac ekonomicznych. Wzrostł głos prof. dr A. Kostanecki, poczem wybrano prezydium. W sekcji prawniczej przewodnictwem objął p. dr. Zdzisław z Wilna, w sekcji polityki ekonomicznej prof. Ludwik Krzywicki, w sekcji skarbowej prof. Taylor z Poznania. O programach tych sekcji mówili: red. St. A. Kempner (s. teoretyczna), A. Szczerbański (polityka ekonomiczna) i prof. E. Strassburger (sekcja skarbowe).

Z zacięciem wysłuchano aktualnego referatu Zofii Daszyńskiej-Golińskiej o polskiej nauce ekonomiki. Red. Kempner mówił o duchowych podstawach produkcji i kapitału. Edward Strassburger o polityce skarbowej w okresie powojennym.

W drugim dniu zjazdu odbyły się narady w poszczególnych komisjach, przyczem wygłoszono szereg referatów. M. in. — w sekcji ekonomicznej mówił dr Roger Battaglia o celach i środkach polskiej polityki gospodarczej w obecnej dobie, p. J. Dmochowski o nauczaniu ekonomii, p. Stefan Dziewulski o polskiej myśli ekonomicznej na wszechnicy wileńskiej, p. Lewiński o teorii wartości Dawida Ricardo, p. Fajans o kryzysie walutowym w państwach koalicyjnych, p. Sztröm o obecnym przesileniu walutowym.

W sekcji prawnej referaty wygłoszili: prof. Buzek o ujednostajnieniu ustroju polskich władz administracyjnych, prof. E. Rappaport o kodyfikacji wykroczeń politycznych, prof. Golań i adw. Domański o systemie nowego kodeksu cywilnego polskiego, prof. Fryd. Zoll o prawie międzynarodowym prywatnym polskim i prof. Parczewski o powołaniu naszego czasu do zjednoczenia prawodawstwa cywilnego polskiego.

Dnia 23 b. m. rano odbyły się w gmachu uniwersytetu posiedzenia podsekcji, a o godz. 4 po poł. zamknięcie zjazdu w sali Rady miejskiej, gdzie na posiedzeniu połączonych sekcji prawnej i ekonomicznej podano pod głosowanie uchwały podsekcji.

Sejmik nauczycielstwa Małopolskiego.

(Od naszego korespondenta).

Przemysł, 23 maja.

Po zjednoczeniu się towarzystw nauczycielskich wszystkich dzielnic Polski w jedno wielkie towarzystwo z siedzibą centralną w Warszawie, z podziałem na okręgi: Małopolski, Poznański i Warszawski, odbyło się w Zielone Świąta I. Walne Zgromadzenie okręgu Małopolskiego T. N. S. W. Zjechali się delegaci z całej Małopolski od Cieszyńska po Tlumacz.

W niedzielę rano o godz. 8 odprawił ks. prałat Stachyrzek w kościele katedralnym mszę św. O godz. 9 w sali Magistratu rozpoczęły się obrady. Na zjeździe reprezentowanych było 15 kół prowincjonalnych, a nadto szereg zaproszonych osób. Radę szkolną kraj. reprezentował p. delegat St. Sobiński i insp. dr Janelli. Na zjeździe obecni byli biskupi dr Pelczar i Fiszer, burmistrz m. Przemysła p. Kostrzewski i pulkownik p. Wolgnar. Obradom przewodniczył prezes Tow. dr Zagajewski. Delegatami z Krakowa byli prof. Gostkowski, dr Jakóbiec, Koch i dr Weiner. Sekretarzowali prof. Koch i Wysocki.

Po mowach powitalnych przed przystąpieniem do porządku dziennego zabrał głos w sprawie nagłej delegat z Cieszyńska prof. Hajduk. Przedstawił straszny ucisk szkolnictwa pol-

skiego na Śląsku na terenie plebiscytowym. Komisja plebiscytowa koalicyjna 98 proc. szkół polskich oddała pod zarządek Czechom. Nauczyciele wypowiedzieli posłuszeństwo i nie złożyli przysięgi komisji koalicyjnej, wychodząc ze słusznego założenia, że skoro raz złożyli przysięgę na wierność Rzeczypospolitej polskiej, nie mogą nikomu innemu przysięgi składać. Rozpoczęły się więc pogromy nauczycieli Polaków ze strony Czechów, a koroną wszystkiego był ostatni pogrom w Orłowej, gdzie rozpedzono wszystkich uczniów, a profesorów zmasakrowano i pobito, tak że walczą dzisiaj z życiem. Zebrani uchwalili rezolucję protestującą przeciw niesprawiedliwościom koalicyjnej komisji plebiscytowej.

Dr. Weiner z Krakowa postawił rezolucję, aby rozwinąć jak największą działalność wśród młodzieży i profesorów, dla przyjscia państwu z pomocą przez wypisywanie pożyczki odrodzenia. Następnie wygłosił referat o wychowaniu nauczycieli w Jarosławiu ze Lwowa. Referat wykazywał konieczność reformy szkolnictwa średniego żeńskiego, wprowadzenia szkoły żeńskiej w typie matematyczno-przyrodniczym, oraz wprowadzenia do szkół koedukacyjnych, tak w szkole jak i w gronach nauczycielskich jako koedukacja w sprawie wychowania kobiety polskiej zabrał głos prof. dr Jakóbowicz z Krakowa, poczem uchwalono rezolucję, w której I. Zjazd okręgowy T. N. S. W. uznaje za wskazane i konieczne koedukację jak w szkołach średnich, jak i w gronach nauczycielskich, uznaje potrzebę utworzenia w podręcznikach szkolnych ustępów waktujących o czynach sławnych kobiet Polek, uznaje potrzebę utworzenia dla kobiet jak największej ilości szkół zawodowych oraz wyższych kursów ogólnokształcących o kierunkach: a) matematyczno-przyrodniczym, b) literacko-ekonomicznym, c) społeczno-ekonomicznym i d) pedagogicznym.

Posiedzenie popołudniowe rozpoczęło się odczytaniem sprawozdania z działalności Zarządu okręgowego T. N. S. W. za rok ubiegły. W dalszym ciągu omawiano szczegółowo kwestję regulacji plac i w związku z tem uchwalono następujące rezolucje:

Zjazd okręgowy T. N. S. W. wzywa rząd aby w jak najkrótszym czasie przeprowadził regulację i unifikację plac, aby ustawa regulująca pobory działała wstecz od 1 stycznia 1920, aby rząd bezzwłocznie po uchwaleniu ustawy regulującej pobory, wypłacił znaczniejsze zaliczki na poczet tych poborów.

W dalszym ciągu zajmowano się sprawą emerytów, kwestją opatrzenia szkół kresowych w książki i podręczniki szkolne, omawiano potrzebę stworzenia okręgów Tow. itd., poczem przystąpiono do wyboru nowego Zarządu.

Wybrani: prezes: dr Zagajewski (Lwów), wiceprez. Ujejski (Lwów). Członkowie zarządu: dr Ulrich, Zychiewicz, dr Nauke, Hubert, Wysocki, Zakrzewski, dr Maniakówna (wszyscy ze Lwowa), dr Weiner i Koch (z Krakowa), Feliks Piotr (Orłowa), Wojtanowicz (Jarosław), Węgrzyn (Przemysł), dr Lenkiewicz (Tarnopol), Firganski (Stanisławów).

Salon Dzieł Sztuki

Kraków, ul. św. Jana 3. Tel. 2,
poleca obrazy i rzeźby najwybitniejszych mistrzów polskich po cenach umiarkowanych. 1228

Ziemniaki po K. 3.—

za 1 kg. w ilościach od 100 kg. wwyż sprzedaje w godzinach od 9—1

Związek konsumów i warsztatów spółdzielczych „ZKIWS“

Kraków, Krakowska 41 (Gmach Kahst)

Szoferzy — Bacność!

Zawiadania się wszystkich szoferów w Krakowie i na prowincyi o walnem zebraniu, dnia 26 maja 1920 o godzinie 7 wieczór, ul. Karmelińska 21.

O liczne przybycie uprasza

Komitet.

Pamiętajmy o Polskim Czerwonym Krzyżu!

Ruch współdzielczy wśród kolejarzy.

Kraków, 26 maja.

Zjazd okręgowego Związku Stowarzyszeń współdzielczych pracowników kolejowych Dyrekcyi krakowskiej odbył się w dn. 22 i 23 bm. w sali posiedzeń Izby handl. i przemysł. w Krakowie. Wzięło w nim udział 39 delegatów jako przedstawiciele związków kooperatywnych kolejowych. Przybyli nadto poseł dr Bobrowski, prezes Prachtel-Morawiański, nadr. dr Nycz i inni.

Na porządku obrad była reorganizacja kooperatywna na zasadach ruchu współdzielczego. Powzięto rezolucję, domagającą się złączenia wszystkich kooperatyw w Polsce w jedną wielką federację, która ma połączyć wprost konsumentów z producentami, aby wykluczyć obecny paskarski handel pośredniczy.

Zjazd wypowiedział się równocześnie za koncentracją ruchu współdzielczego, według której należy łączyć większe ogniwa z kilku filii — w jedną całość, aby wzmocnić stanowisko współdzielczości przy oszczędzaniu zbytecznych kosztów administracji.

Zjazd podkreślał, że na polu kooperatystycznym nie uznaje partyjności, gdyż jedynie przez złączenie sił wszystkich kooperatystów na całej ziemi polskiej, osiągnąć można podobne rezultaty jakie mają miejsce w Anglii.

Po wygłoszeniu referatu przez p. Kluczkę na temat założenia Banku dla kooperatyw polskich, uchwalono wniosek wzywający Zarząd do natychmiastowego rozpoczęcia pracy w celu założenia własnego Banku, za pomocą Centralnego Związku innych kooperatyw okręgowych oraz instytucji współdzielczych pod nazwą „Bank zjednoczonych kooperatyw w Warszawie“ z główną filią w Krakowie. Zebrani upoważnili dyrekcyę Związku okręgowego w Krakowie do zakupu akcji bankowych do wysokości 1 miliona marek.

Pod koniec obrad z czystego zysku, który wynosił K 246.296.64 za czas 8-miesięcznej pracy, uchwalono K 30.000 na kursa kooperatystyczne, K 20.000 na cele kulturalne i oświatowe, z tego na wniosek członka dyrekcyi p. Kluczki przyznano K 10.000 na cele plebiscytowe; kwota ta została złożona już na ręce głównej komisji plebiscytowej w Cieszynie. Z reszty zaś otrzymana K 2000 krak. Tow. ratunkowe; pozostałość obróconą będzie ma cele społeczno-wychowawcze i kulturalne.

Ogólno-polski Zjazd właścicieli realności w Krakowie.

Kraków, 26 maja.

W uzupełnieniu naszego wczorajszego sprawozdania o odbytych w naszym mieście ogólnopolskim zjeździe właścicieli realności donosimy jeszcze:

Na zjeździe wygłoszono szereg ciekawych referatów.

Pierwsze referaty o potrzebie zrzeszenia się wszystkich stowarzyszeń właścicieli nieruchomości z całej Polski w ogólnopolski związek z siedzibą w Warszawie, wygłoszili pp. Krokoszyński i Wysocki z Warszawy. Przemawiali jeszcze w tej sprawie pp. Borkowski, Biernacki i Suligowski, poczem uchwalono odpowiednią rezolucję.

Ważny i interesujący referat wygłosił następnie r. m. Peros o potrzebie odbudowy i rozbudowy miast. Wobec nędzy mieszkaniowej, wynikłej z niebudowania nowych domów i ruiny starych, rząd ma obowiązek wydania odpowiednich zarządzeń i udzielenia pomocy.

Uzupełniły ten referat wywody dra Westrelicha, sekretarza Tow. właścicieli realności w Lwowie i reagenta Borkowskiego, poczem uchwalono odpowiednią rezolucję.

Dr. Eisner z Przemysła wygłosił referat, w którym przemawiał za udzielaniem przez rząd pożyczek hipotecznych na odbudowę domów w asygnatach państwowej pożyczki odrodzenia. Reprezentant ministerstwa skarbu, prof. Sikora, oświadczył, że ministerstwo zastanawia się poważnie nad tą sprawą, a jednocześnie zabiega o obecnych do subskrybowania pożyczki.

P. Stern z Warszawy wygłosił interesujący referat o potrzebie i pożytku utworzenia banku hipoteczno-emisyjnego, upoważnionego do wypuszczenia banknotów, opartych na hipotekach nieruchomości, jako podstawie.

Inż. Chłopski z Warszawy wykazywał, że bank taki mógłby być źródłem taniego kredytu na budowę domów, przeprowadzać wszystkie ope-

racye kredytowe, a jego banknoty mogłyby mieć kurs nie tylko w kraju, ale i poza granicą.

W ciągu dalszych wywodów Zjazd uchwałił powołać do życia współdzielczy Bank hipoteczny, z główną siedzibą w Warszawie i z oddziałami w poszczególnych województwach Rzeczypospolitej.

Referat o ubezpieczeniu domów wygłosił p. Osmala z Warszawy. Wykazywał on, — wskazując na olbrzymie wprost zyski, wyciągane z naszego kraju przez zagraniczne towarzystwo ubezpieczeń — potrzebę skupienia całej akcji ubezpieczeniowej we własnych rękach.

Zjazd uchwałił opracować normalny statut stowarzyszenia gospodarczego właścicieli nieruchomości i zakładu ubezpieczeń od ognia.

Sprawę zmian w obowiązującej ustawie o ochronie lokatorów referował dr. Steinberg. Wypowiada się on za utrzymaniem zakazu bezpodstawnego wypowiedzenia, natomiast za podwyższeniem czynszu najmu o 100 procent za mieszkania prywatne, a o 200 procent za lokale handlowe i przemysłowe, biorąc za podstawę czynsze z dnia 1 listopada 1918 roku. Należy również być wprowadzony do ustawy zakaz podnajmowania mieszkań przez lokatorów po lichwiarskich cenach, a rzecz cała powinna być wyjęta z pod kompetencji ministerium zdrowia, której podlega obecnie, — a przekazana ministerium sprawiedliwości.

Rej. Borkowski z wielką werwą i swadą przedstawił przebieg akcji w Warszawie, poczem o konieczności zastąpienia obecnej ustawy o ochronie lokatorów, ustawą o lichwie mieszkaniowej, przemawiali następnie pp. Suligowski z Łodzi, wicepr. Sare i Eisner.

Wreszcie na wniosek dra Mejselsa i po referacie p. Suligowskiego z Łodzi, uchwalono rezolucyę, wzywającą rząd, aby jak najspieszniej przeprowadził ustawę sejmową, przekazującą gminom podatek domowo-czynszowy państwowi wraz ze wszystkimi dodatkami;

aby przygotował ustawę ramową co do ujednolicenia podatku domowo-czynszowego w całej Polsce;

aby aż do czasu uchwalenia tej ustawy ramowej wprowadził tymczasowo w Małopolsce podatek domowo-czynszowy w wysokości maksymalnej 20 procent pobieranego czynszu brutto, po potrąceniu 30 procent na koszt konserwacji od domów starych w wysokości maksymalnej 10 procent od domów, ulegających podatkowi 12 do 10 lub 6-letniemu, w wysokości zaś 5 procent od domów, z uwolnieniem podatkowym, 18 lub 24-letniem.

Druga rezolucyja domaga się przeprowadzenia ustawy, podnoszącej granicę pupularnego ubezpieczenia z 50 procent do 75 procent indywidualnie ustalonej wartości nieruchomości.

Po uchwaleniu tych rezolucyj obrady zamknięto.

Chwila bieżąca.

Kalendarzyk.

Św. Filipa
Wschód słońca 4:41
Zachód słońca 8:33
Długość dnia 16:09

TEATR IM. JUL. SŁOWACKIEGO.

Środa: „Polowanie na mężczyznę”.
Czwartek: „Polowanie na mężczyznę”.
Piątek: „Pan poseł”.

TEATR „BAGATELA”.

Środa: „Pani prezesowa”.
Czwartek: „Jastrząb”.
Piątek: „Pani prezesowa”.

TEATR POWSZECHNY.

Środa: „Lalka”.
Czwartek: „Miłostki wojskowe”.
Piątek: „Miłostki wojskowe”.

OPERETKA W NOWOŚCIACH.

Środa: „Generał huzarów”.

KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH.

Rynek główny. Linia A—B L. 38.
Czwartek, dr Leon Chwistek: „O formizmie”.
Sobota, prof. dr Józ. Reiss: Moniuszko: „Straszny dwór” (z ilustr. muzyczn.).

Czesi protestują... Polacy także.

„Prawo Lidu” donosi, iż czechosłowacki minister spraw zagranicznych dr Benesz otrzymał od rządu polecenie, aby na konferencji ambasadorów w Paryżu przedstawił problem cieszyński jako najpilniejszy postulat Czechosłowacy, żądając od koalicji energicznej interwencji w sprawie terroru (!) i nieczynności cieszyńskiej komisji międzynarodowej.

Walka Czechów z kościołem.

(m-m) Pisma czeskie donoszą, że ludność Marchowa wypędziła tamtejszego proboszcza i zatknawszy na plebanii biało-czerwoną chorągiew ogłosiła swym duszpasterzem innego księdza, który przystąpił do czecho-słowackiego kościoła.

Brak księży w Czechach.

(m-m) „Narodni politika” podaje, że seminarya duchowne w Pradze, Limierzycach i Budziejowicach świecą pustkami. W Pradze w tym roku nie będzie ani jednego wyświęcenia.

Nowa orientacya Lenina i Trockiego?

(k) Kilka dzienników angielskich notuje pogłoski o nowej orientacyi politycznej rządu Rosyi sowieckiej. Lenin i Trocki postanowili rzekomo utworzyć rząd demokratyczny.

Rosyjska prasa w dobie obecnej.

(m-m) Pewien rosyjski wydawca, mieszkający obecnie w Szwajcaryi, podaje następujące szczegóły o obecnym stanie prasy rosyjskiej: Moskiewskie „Izwestija” główny organ rządu bolszewickiego mają nakład 2 miliony egzemplarzy. „Prawda” wychodząca w Moskwie i „Pravda” petersburska wykazują nakład 100.000. Podobne nakłady mają też „Życie gospodarcze” i „Biednota”. W Moskwie niebolszewickiemu piśmie nie wolno zamieszczać ani słowa z dziedziny polityki, to też dziennik zajmuje się prawie wyłącznie sprawami isztuki i literatury. Pomimo wzrastającego braku papieru, rosyjski rynek księgarski formalnie zasypywany jest politycznymi broszurami. Maksym Gorkij kieruje wydawnictwem „Biblioteka literatury światowej”, w którym znajduje zajęcia wielu niedostatek cierpiących literatów.

Pożegnane podarunki eks-cesarza Wilhelma

(1.) Dnia 15 bm. — jak wiadomo — eks-cesarz Wilhelm wraz z małżonką opuścili Amerongen, aby zainstalować się w nowej siedzibie w Doorn.

Przed wyjazdem w pałacu w Amerongen odbyła się pożegnalna uczta, w czasie której Wilhelm ofiarowywał podarunki wszystkim członkom rodziny Beutincka. We wszystkich podarunkach figurowała postać zdezonizowanego władcy Niemiec. Hrabiego Beutincka uszczęśliwił Wilhelm swoim marmurowym bustem, wszystkich zaś innych członków hrabiowskiej rodziny własnym portretem.

Przeciwko drożyznie obuwia.

(m-m) W Hiszpanii, szczególnie w Madrycie i Barcelonie przyjęła się moda sandałów, mająca na celu zmniejszenie zapotrzebowania tak drogiego obecnie obuwia. Dzieci do szkoły, urzędnicy do biur, subjecci do sklepów, robotnicy do fabryk, wszyscy oni dążą do warsztatów swej pracy w sandałach.

Burza gradowa niszczy 20 gmin.

(1.) Olbrzymia burza gradowa szalała onegdaj we Francyi, niszcząc z górą 20 gmin w Kantonach Beaujeu, Chapelle de Guinchay i Pont du Veyle. Grad dosięgał wielkości jaja. Wspaniale zapowiadające się zbiory zbóż, jarzyn, ziemniaków, winnic zostały zupełnie zniszczone. Straty wprost nieobliczalne.

(T) **POSIEDZENIE RADY MIASTA.** Posiedzenie Rady miasta Krakowa odbędzie się wpiątek 28 bm. Na porządku dziennym ciąg dalszy obrad nad Ludz. zetem 1920 roku. Następnie wybór członków Rady zawodowej gwarectwa jaworznickiego wreszcie szereg kredytów dodatkowych z powodu podwyższenia kosztów utrzymania ubogich w miejskich zakładach dobroczynnych.

CHLEB JASNY po 1 kg na osobę na 79 kupon w cenie po 11 K tj. 7.70 Mk. rozpoczną wydawać piekarnie i konsumy od czwartku 27 bm. Równocześnie otrzymują konsumenci na 79 dolny kupon po 50 dkg na osobę białej maki amerykańskiej w cenie po 7.70 K czyli 5.50 Mk. za 1 klg. Piekarnie, którym pozostały zapasy chleba z poprzedniego przydziału mają zapasy natychmiast zgłosić Magistratowi Wydział III. c.

Z TARGU. (m-m) Na targu wczorajszym sprzedawano kilo masła w cenie 120—140 koron, mleko litr 6 koron, jajko K 2.20. Drobiu dowieziono dużo, co jednak nie wpłynęło wydatnie na obniżenie cen. Za młodą gaskę żądano 200 koron, za kurę K 240—280, za parę kurcząt 50—70 koron. Za parę młodych gołąbków 20 koron. Mały królik kosztował 20—24 kor. większy 40—60 koron. Czeresnie można było dostać tylko u przekupek w cenie 72 kor. za kilo. Na targu jarzynowym rzuciła się w oczy ogromna obfitość sałaty, która sprzedawano po 40—80 hal. za główkę. Wiązka młodych buraków zależnie od wielkości 6—14 koron, wiązka koperku 1 kor., wiązka szparagów 20 do 25 koron, pęczek rzodkiewki 1 do 5 koron, ogórek 20 do 30 koron, tło ziemniaków 4 korony do 4.50. Kilo pęczku (bardzo ładnego) sprzedawano po 26 koron za kilo, kilo faszy sękanki 20 koron za kilo, litr fasoli 20 koron.

Gabryela z Linckerów Millerowa

żona sędziego

przeżywszy lat 74, po długiej, a ciężkiej chorobie opatrzona św. Sakramentami, zmarła dnia 25. b. m.

Pogrzeb odbędzie się we czwartek dnia 27 o godz. 5 popołudniu z domu żałoby przy ul. Aryańskiej 17 na cmentarz Rakowicki.

Nabożeństwo żałobne

odbędzie się w kościele OO. Kapucynów dnia 28 maja o godz. 9 rano.

OPLATY OD PSÓW. Magistrat stol. król. miasta Krakowa, na posiedzeniu wd dniu 24 kwietnia 1920 roku uchwalił następujące opłaty, które strony w razie schwywania psa są obowiązane uiścić oprawy miejskiemu a to: 5 Mk. za wydanie schwytanego psa i 3 Mk. tytułem zwrotu kosztów utrzymania za każdy dzień schwytanego psa.

Z TEATRU „BAGATELA”. Dzisiaj raz jeszcze przezebawna „Pani prezesowa” ubawią wszystkie serdecznie — jutro natomiast „Jastrząb” silnie poruszy widownię. Miły i sympatyczny obrazek sceniczny „Zakochani” powtórzony będzie w sobotę. Bilety na wszystkie repertuarne ogłoszone widowiska nabywać można przy kasie teatru.

Z TEATRU NOWOŚCI. Pod wytrawną reżyseryą dyr. Piłarskiego odbywają się codziennie próby z nowości O. Straussa „Muzykanci wiejscy”. Prasa wiejska przyjęła te operetkę bardzo mile podnosząc jej oryginalną muzykę i nadzwyczaj wesołe libretto.

ODCZYT O FORMIZMIE wygłosi dr Leon Chwistek, jeden z najwybitniejszych przedstawicieli tego nowego kierunku w sztuce, w Kolegium wykładow naukowych (rynek gł. A—B l. 39) w czwartek, 27 bm. o godzinie 7 wiecz. Odczyt ten wzbudził żywe zainteresowanie w szerokich kołach inteligencji naszego miasta. Bilety wcześniej do nabycia codziennie w sekretaryacie Kolegium od 6—8 wieczór.

(1.) **TROJDELIENICOWY ZJAZD DELEGATÓW PRACOWNIKÓW POCZTOWYCH** rozpocznie się dn. 28 bm. mszą św. na Wawelu o godz. 9.30 rano, poczem nastąpi oficjalne otwarcie zjazdu w sali obrad Rady miejskiej. W dn. 29 bm. o godz. 9.30 rano odbędzie się w katedrze na Wawelu poświęcenie sztandaru Związku pocztowego w Krakowie.

ZJAZD POLSKICH GÓRNIKÓW I HUTNIKÓW. Podczas ubiegłych dni świątecznych obradował w Krakowie zjazd polskich górników i hutników. Z powodu braku miejsca nie podajemy na razie szczegółowego sprawozdania, zaznaczamy tylko że zjazd powziął wiele doniosłych uchwał. Między innymi zjazd wysłał do Naczelnika państwa uchwałę domagającą się bronienia Śląska cieszyńskiego nawet siłą orężną, dalej zjazd wyraził dzielnym górnikom obu Śląskówd hołd i podziękowanie za ochronę prasy i ziemi polskiej.

ZJAZD CHRZEŚCIJAŃSKICH MAJSTRÓW SZEWSKICH W KRAKOWIE. (1.) Między wieloma zjazdami, których widownią był Kraków w dniach ubiegłych, odbyły się również obrady ogólnopolskiego zjazdu chrześcijańskich majstrów szewskich w sali Rady miejskiej. Po przemówieniach obecnych na sali posłów, wybrano przewodniczącym zjazdu p. Niemczyński z Warszawy, sekretarzem p. Orela. Poszczególni uczestnicy zjazdu wygłosili szereg referatów, które znamionowały o tem, jak członkowie organizacji szewskiej orientują się dobrze w kwestiach polityki ogólnopolskiej i społecznej, w kwestiach ustawodawstwa, stosunku przemysłu rękodzielniczego do wielkiej produkcji fabrycznej itd. Wśród kwestyi ściśle zawodowych omawiano szczególnie sprawę braku surowców i sprawę krajowych zakładów skórniczych sprawę subwencji i pożyczki z funduszu państwowego dla rękodzielników, doniosłą sprawę zwalczania lichwy, fachowej reprezentacyi szewskiej. W ożywionej dyskusyi większość mówców oświadczyła się za wolnym handlem; ogólnie zaprotestowano też przeciwko zajmowaniu się handlem obuwia przez osoby i instytucye, nie mające nic wspólnego z rzemiosłem szewskim, żądano natomiast ustanowienia przez rząd hurtowni skórniczych, których członkami byłiby tylko szewcy. Na koniec po dyskusyi nad celami organizacyjnymi postanowiono zatrzymać nadal cechy i założyć równocześnie jeden wielki ogólnopolski Związek szewców. Przed opuszczeniem sali obrad mówcy uchwalili rezolucyę protestującą przeciwko zwalutom czeskim na Śląsku Cieszyńskim. W końcu wybrano delegacyę dla wyrażenia współczucia tylokrotnie prześladowanemu przez Czechów inż. Kiedroniowi, który ciężko rannym znajduje się obecnie w Krakowie.

WIECZOREK ZAP. KOL. SAMOCH. Nr. 5 W DĄBIU. W pierwszy dzień Zielonych świąt odbył się wieczorek urządzony przez kółko amatorskie Zapas. Kol. Samoch. Nr. 5 w Dąbiu. Na program złożyły się świetnie grany dramat jednoaktowy pt. „Kościuszkow w Petersburgu” i dialog komyczny „Ostatnie dwa ruble”. Wieczorek był urozmaicony produkcjami muzycznymi i monologami. Wesoły nastrój wieczoru zakończyła zabawa taneczna, która przeciągnęła się do późnej nocy. Urządzeniem wieczoru zajmował się por. Wilhelm Ripper, który wiozł też wiele inicjatywy w urozmaiceniu szarego życia żołnierza.

(T) **CIEKAWY STOSUNKI NA TUT. GŁÓWNEJ POCZTOWICZ.** Już bo funkcjonariusze krakowskiej głównej poczty nie grzeszą zbytnim taktem i wychowaniem. Liczne skargi wpływają do naszej Redakcyi na niemiłe obciążenie się ze stronami świadczącymi o niemiłych tam stosunkach. Jako dowód powyższych słów należy przytoczyć fakt następujący. Jeden z wyższych urzędników poczty, który handlowej chęcią niegdyś niedzieli nadadł pilną depeszę telefoniczną udał się do właściwego „okienka” gdzie

„panienka” po długich ceregielach wreszcie zgodziła się przyjąć depesze. Cała ta akcja odbywała się w pełnej akcesoryjności wersalskiej grzeczności. Szczególniej zachwycenie się nadającym było bez zarzutu. Gdy nagle panienka uczuła spadek swego humoru i niegrzeczności minami, rzucaniem pióra wreszcie pieniędzy, poczęła okazywać swe niezadowolenie nie wiadomo zreszta czemu — gdyż spełniała tutaj swój obowiązek. Wreszcie gdy sprawa została zatwierdzona, arogancko odburknęła „a możebyś pan podziękował”. Zapytujemy tej panienki czy tabaka dla nosa czy też itd.

ZA BRAK CENNIKA tutejszy Urząd walki z kłami ukarał następujących kupców: Dorę Ritterman 200 Mk. lub 2 dni aresztu. Szymona Orensteina 800 Mk. lub 5 dni aresztu. Samuela Reicha 500 Mk. lub 4 dni aresztu. Jakóba Fassa 700 Mk. lub dni aresztu. Arona Glatta 1000 Mk. lub 5 dni aresztu. Chaima Lebruna 300 Mk. lub 1 dzień aresztu. Nama Grossfelda 200 Mk. lub 2 dni aresztu.

(T) CZY UTRUŁA ICH MACOCHA? Wczoraj wieczorem posterunek policyjny zawezwał telefonicznie tutejsze Pogotowie do Parku Jordana, gdzie zaszła nagle z oznakami zatrucia rodzina Antonina lat 18 i Adam lat 8 Stężowie. Jak sami zeznali, macocha, która źle się z nimi obchodziła, podała im miała w potrawie truciznę. Lekarz Pogotowia po udzieleniu im pomocy, Antoninę odwiózł do domu, brata zaś jej Adama do szpitala powszechnego w stanie bardzo groźnym. Rodzaj trucizny, która zostali otruci na razie nie znany.

(T) ARESZTOWANIE PASKARKI TYTONIEM Wczoraj aresztowano W. Lachowiczową za sprzedaż tytoniu w Dębniakach, przy czem skonfiskowano jej 2 klg 93 dg tytoniu. Lachowiczowa podczas doprowadzenia jej do aresztów policyjnych zbiegła.

218 KORON ZA SŁOWO DEPEZSY. (k) Konsulat duński i stacja Czerwonego Krzyża w Władystoku przyjmują telegramy dla jeńców wojennych, znajdujących się obecnie we wschodnio syberyjskich obozach. Niestety nie każdy będzie sobie mógł pozwolić na ten luksus, gdyż należność za jedno słowo wynosi tylko... 218 koron!

(L) SKON EMILA ABRAMYI. W Budapeszcie zmarł nagle znany węgierski pisarz Emil Abrami. Swój czas, po upadku Bismarcka był on bohaterem znanej politycznej afery „Budapesti Hirnap” ogłoszą wówczas rozmowę, którą Abrami miał podobno w Friedriehsruh z Bismarckiem. Interview został z eBrina zdemontowany, a potem wyszło na jaw, iż Abrami padł ofiarą mistyfikacji. Abrami, który był podówczas członkiem węgierskiego parlamentu musiał z powodu tej afery złożyć swój mandat.

(T) ŚMIERĆ SŁAWNEGO TOREADORA. Przed paru dniami na arenie Talavera de la Reina w Madrycie zginął w czasie walki z rykiem sławny i najpopularniejszy w całej Hiszpanii toreador Gallito. Padł uderzony śmiertelnie rogami byka w brzuch. Gallito miał lat dwadzieścia sześć; sława jego obiegła już całą Hiszpanię. Początki jego kariery były bardzo ucieżliwe, ostatnio jednak zarabiał 3000 peseta za jedną walkę. W kilku ubiegłych latach uzbierał w ten sposób pięć milionów peseta. Dzieńniki madryckie i sewińskie śmierci Gallito poświęciły specjalne wydania.

„SZCZUTEK”. Doskonała reputacja „Szczutek” jako pisma satyrycznego „pierwszej klasy” znajduje znowu świetne potwierdzenie w treści ostatniego jego numeru. Znajdujemy tam przedewszystkiem znakomity, drugi z seryi „Listy posłów sejmowych”, następnie wierszyk kapitalny „Tydzień Patka”, „aforyzmy” głęboko ironiczne o treści filozoficzno-społecznej, orzechowe „nominacje i dymisy”, jakich udziela „Szczutek” różnym znanym osobistościom (ulebszy szkie społeczeństwo ze znanego już cyklu „Białe myszy” Grusa, pyszne dowcipy „z frontu i z tyłu”, wesołe anegdoty aktualne. Cały numer tajska niewymuszonym humorem. Rysunki stoją na wyżynie satyry i artystyzmu treści.

SKŁADKI złożyli dla „czworga sierot”: Mni-chowa Agnieszka Mk. 20, Niedzielski Mk. 61, Białozórski Adam, Lubaczów Mk. 100.

Kronika gospodarcza.

STAN PRODUKCJI WĘGLA W KOPALNIACH POLSKICH. Ministerstwo przemysłu i handlu komunikuje: Produkcja węgla kamiennego w Zagłębiu Dąbrowskiem wynosiła w lutym 425.081 ton, w marcu 324.482 ton, ilość zatrudnionych robotników w lutym 30.115, w marcu 29.947, w Zagłębiu Krakowskiem w lutym 114.832 ton, w marcu 112.290 ton, ilość robotników, zatrudnionych w lutym 9.593, w marcu 9.747, w kopalni Silesia w lutym 12.795 ton, w marcu 13.089 ton, ilość zatrudnionych robotników w lutym 1.290, w marcu 1.282. Produkcja węgla brunatnego w byłej Kongresówce wyuczyła w lutym 20.564 ton, w marcu 16.624 ton, ilość zatrudnionych robotników w lutym 1444, w marcu 1523. Produkcja węgla w Zagłębiu Stanisławowskiem w Małopolsce wynosiła w lutym 836 ton, w marcu 1026 ton, ilość zatrud-

nionych robotników w lutym 206, w marcu 200. Do ilości węgla w Zagłębiu Krakowskiem dołączyć należy 10.923 ton węgla, które pozostały z dawniejszych czasów.

SZWECYA RYNKIEM ZBYTU POLSKIEGO PRZEMYSŁU DRZEWNEGO I KILIMKARSKIE GO. Ministerstwo przemysłu i handlu komunikuje: Wobec znacznego podrożenia cen materiałów drzewnych, oraz kosztów robocizny, produkcja mebli w Szwecji nie pokrywa wewnętrznej zapotrzebowania. W związku z tem otwierają się tam pomyślne widoki dla polskiego przemysłu drzewnego. Również przemysł zabawkarski jest mało rozwinięty. Dotychczas zabawki były sprowadzane z Niemiec, i to w poważnych ilościach. I tak n. p. w roku 1916 sprowadzono zabawek za 1.268.751 koron szwedzkich. Z przemysłu ludowego mogłyby być na powołanie kilimy, wobec wielkiego zapotrzebowania na wyroby dywanowe i niepomniernie wysokie ceny za dotychczas sprowadzane wyroby brukselskie i paryskie, nie mówiąc już o robotach tureckich i perskich. W wiadomości o powyższych sprawach może udzielić firma Nordiska Kompania w Sztokholmie.

(k) UKŁAD KOMPENSACYJNY CZECH Z NIEMCAMI. Czechosłowacja zawarła z Niemcami układ kompensacyjny. W zamian za cukier otrzymują Czechy wagony kolejowe.

(z) „THE POLISH ECONOMIC BULLETIN”. Od początku bieżącego roku pojawia się co miesiąc interesujący numer czasopisma ekonomicznego, wydawanego po angielsku przez naszą reprezentację w Londynie pod tytułem „The Polish Economic Bulletin”. Czasopismo to spełniać może rolę dobrego informatora zagranicy o naszym życiu ekonomicznym. Ostatni numer ma zawierać 60 artykułów wstępnego artykułu o odbudowie i rozwoju przemysłu polskiego, szereg wiadomości z Gdańska, osobny dział poświęcony finansom państwowym, ważniejsze rozporządzenia gospodarcze i bardzo bogaty dział drobnych wiadomości ze wszystkich dziedzin handlu i przemysłu. Redakcja mieści się przy 2. Upper Montague Street, Russel Square w Londynie.

(z) STOSUNKI POLSKI Z ZAGRANICĄ. Według doniesienia „Polish Economic Bulletin” rozpoczęto starania o stałe stosunki handlowe między Hiszpanią a Polską. Owoce i ryż mają być głównymi artykułami handlu między dwoma krajami. W ciągu pierwszego półrocza 1919 otrzymała Szwajcaria 98 cystern nafty bezpośrednio z Polski.

Ministerstwo transportu wyślą do Francji drogą na Lipki 50 wagonów szarych kartonów, przetrzebionych w Poznańskim. Wartość pierwszego transportu obliczają na 750 tysięcy franków francuskich. Dalsze transporty mają wynosić 30 wagonów miesięcznie, z czego część będzie przeznaczona dla Anglii.

(z) KOMUNIKACJA PANÓWCÓW MIĘDZY KRÓLEWCEM A GDAŃSKIEM. Jak donosi „Polish Economic Bulletin”, komunikacja między Gdanskim a Królewcem z przystankiem Wischko et Reimer istnieje od 24 marca. Dwa małe statki jeżdżą codziennie, przybywając drogą w dziesięć godzin. Wkrótce ma być urządzona druga linia.

(z) POLSKIE ŻELAZO DLA AMERYKI. Jak podaje „Polish Economic Bulletin”, wydawany w Londynie, reprezentacja nasza w Waszyngtonie donosi, że w Ameryce panuje wielkie zapotrzebowanie wyrobów żelaznych. The Record Holding Company zamierza zamówić w Polsce 80.000 ton surowego żelaza, oferując 18 dolarów za tonę loco port europejski. Nie jest to cena zbyt wysoka, gdy się zważy, że z końcem roku ubiegłego cena żelaza surowego w Ameryce nie przechodziła około 35 dolarów. Także Youzoveta Home i Foreign Trade Company poczyniły pewne propozycje.

(m. b.) POLSKO-CHIŃSKIE TOWARZYSTWO HANDLOWO-PRZEMYSŁOWE. W Charchjnie powstało Polsko-Chińskie Tow. Handlowo-Przemysłowe T. A. Założy ono filie w Shanghai, Hankon, Tientsinie, Irkucku i Władystoku.

(z) WAŻNE UCHWAŁY MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI PARLAMENTARNEJ. — Międzynarodowa Konferencja Parlamentarna, zważywszy, iż drożyzna powoduje naruszenie równowagi w zewnętrznych stosunkach wymiennych, iż zniżki walorów krepują handel, oraz że interes wspólny wymaga, aby kraje dotknięte wojną odzyskały zdolność wytwórczą, uchwały wniosek, domagający się współdziałania w sprawie polepszenia kursu papierów obiegowych, oraz udzielenia, jak największej pomocy finansowej i ekonomicznej krajom, dotkniętym wojną.

(z) OTWARCIE NOWEJ KOPALNI RUDY ŻELAZNEJ. W połowie kwietnia r. b. Towarzystwo Zakładów hutniczych „Huta Bankowa” zaczęło roboty przygotowawcze dla eksploatacji rudy żelaznej na terenie „Bargły I.” we wsi Bargły, w powiecie częstochowskim i w sąsiedztwie kopalni tegoż Towarzystwa „Mlynek” we wsi Poczesna, otwartej w grudniu ubiegłego roku. W obecnej chwili nowa kopalnia zatrudnia 65 ludzi, w najbliższej jednak przyszłości Towarzystwo ma zamiar podnieść liczbę robotników, aby przystąpić do eksploatacji i wysyłki rudy.

(k.) ROSJA CZYNI OGROMNE ZAPŁY W SZWECYI. Pisma duńskie donoszą o rokowaniach, jakie się przed kilku dniami ukończyły między rządem sowieńskim a znaczącymi firmami Szwecji. Na mocy układu Szwecja dostarczy sowieńskim wielkiej ilości artykułów przemysłowych. Rosja złożyła już kaucję w kwocie 25 milionów złotych rubli.

SPADEK CEN TOWARÓW W ANGLII. Różne oznaki, wskazujące na ogólną zniżkę cen surowców, pozwalają się spodziewać także zniżki cen towarów. Zniżka ta nie nastąpi jednak od razu, ze względu na różnicę między surowcami a produktami fabrycznymi. „Times” sądzi, że stała zniżka jest zależna od stałego wzrostu produkcji. Na razie możliwe jest, że pewne towary spadną w cenie na parę tygodni, ale niema jeszcze oznak zniżki ogólnej. Odnosi się to przede wszystkim do artykułów żywności. Spadnie prawdopodobnie cena obuwia angielskiego. Fabrykanci w Northamptonshire zamagazynowali wielkie ilości półbutów i trzewików średniej jakości, których nie mogą wysprzedawać po dzisiejszych cenach.

POŻYCZKA ODRODZENIA JEST NAJPEWNIJSZĄ LOKATĄ KAPITAŁU.

Ruch giełdowy.

Kraków, 26 maja.

(4) Ruch w papierach lokacyjnych bardzo słaby, przy dalszej tendencji zniżkowej. Wskutek tego komitet giełdowy obniżył kurs wszystkich papierów lokacyjnych o 50 halerczy na sztuka. W akcjach ruch również słaby. Kursy pozostały przeciętnie na dawnym poziomie, z wyjątkiem P. T. H., które podniosły się dość znacznie.

W walutach zwyżka bardzo znaczna, w szczególności w markach niemieckich, łącznie z wypłatą na Berlin, oraz dewizą na Pragę. Zwyżka wynosi przeciętnie po pół kor. Również i popyt na leje rumuńskie niezwykle silny.

GEDOLA KURSOWA GIEŁDY KRAKOWSKIEJ Z DNIA 25 MAJA.

Waluty. Marki niemieckie po 100 ofiar. 640, żąd. 680. Marki niemieckie po 1000 ofiar. 690, żąd. 710, transakc. 690—700. Ruble carskie po 500 rubli ofiar. 350, żąd. 365. Ruble carskie po 100 rubli ofiar. 320, żąd. 340. Ruble dumskie ofiar. 75, żąd. 80, transakc. 80. Dolary (po 100, 50, 20, 10) ofiar. 265, żąd. 275, transakc. 274-50. Lej rumuński ofiar. 515, żąd. 530, transakc. 530 do 525.

Dewizy. Paryż transakc. 2075, Berlin transakc. 690—700. Praga transakc. 590—582.

Akcyje bankowe. Polski Bank przemysłowy ofiar. 640, żąd. 680. Bank hipoteczny ofiar. 800, żąd. 840, Bank Małopolski ofiar. 725. Ziemiński Bank kredytowy ofiar. 540, żąd. 580. Powszechny Bank kredytowy S. A. ofiar. 280. Akcyje tow. handl. i przem. P. T. H. ofiar. 600, żąd. 650, transakc. 620—647. Impex ofiar. 380, żąd. 420, transakc. 400. Zielenewski ofiar. 2150, żąd. 2250. Górka ofiar. 2150, żąd. 2250. Siersza ofiar. 1950, żąd. 2050. Tepege ofiar. 4700, żąd. 4800.

Papiery lokacyjne. 4 i pół proc. listy zastawne Banku hipotecznego ofiar. 98, żąd. 99, transakc. 98-50. 4 proc. listy zastawne Tow. kredyt. ziemsk. ofiar. 9675, żąd. 9775, transakc. 9725

Godne stanowisko ludności polskiej na Śląsku.

Cieszyn. (PAT) Komisya międzynarodowa wezwala jeszcze raz gminy polskie do przedłożenia list wyborczych do plebiscytu. Na to wezwanie między innymi gmina Ogrodzona odpowiedziała co następuje: 1. Nauczyciele odmówili wszelkiej pomocy przy sporządzaniu list do głosowania tak długo, aż Komisya międzynarodowa w Cieszynie odwoła wszelkie zarządzenia na polu szkolnictwa, krzywdzące Polaków na Śląsku; wystąpi z energią przeciwko gwałtom czeskim w Zagłębiu i wprowadzi ład i porządek w Zagłębiu ostrawsko-karwińskim. 2. Ludność gminy przez swoich delegatów zakazała odsyłania list do głosowania do Komisyi międzynarodowej w Cieszynie tak długo, aż wszyscy przez Czechów wyrzuceni Polacy będą mogli wrócić do swoich gmin, a w zagłębiu ostrawsko-karwińskim zaprowadzi ład i porządek. Za powyższą uchwałę czyni odpowiedzialne przełożenie gmin. 3. Ludność gmin musi protestować przeciwko gwałtom czeskim i omawia wszelkich dat osobistych, poźrebnych przy sporządzaniu list do głosowania i oświadcza, że do głosowania sama nie pójdzie, ani nikogo nie dopuści. Zakazuje nawet odbierania poczty i wszelkich pism od Komisji międzynarodowej i przeciwko wszelkim zarządzeniom przymusowym wystąpi z całą energią.

protet przeciwko zarządzonej przez Wysoką komisję cenzurze prewencyjnej, gdyż jest ona zamachem na pisma polskie, nie dotyczy ona pism czeskich, przeznaczonych dla Śląska a wychodzących w Morawskiej Ostrawie. Protestujemy zwłaszcza przeciwko cenzurze pism polskich przez prokuratora czeskiego, uważając to za niesłychane nadużycie, by na terenie administracji polskiej decydował o treści i dachu artykułu urzędnik czeski. Na znak protestu zawieszamy wszystkie wydawnictwa polskie (tu następują wszystkie podpisy wydawnictw polskich na Śląsku).

Protest prasy polskiej na Śląsku przeciw cenzurze czeskiej.

Cieszyn. (PAT) Komisya międzynarodowa na Śląsku Cieszyńskim zaprowadziła cenzurę prewencyjną dla pism. Jest to zamach na prasę polską, ponieważ na Śląsku pisma czeskie wogóle nie wychodzą. W rozporządzeniu powiedziano, że prasę cenzuruje prokurator polski w porozumieniu z prokuratorem czeskim i jeżeli ci dwaj się nie godzą, w takim razie rozstrzyga komisya międzynarodowa. Z powodu tego zarządzenia wydawnictwa wszystkich pism polskich na Śląsku uchwały wnieść protest do komisji i zarazem od dzisiaj zawiesić wszystkie pisma. Odnośny protest brzmi: Podpisane wydawnictwa pism śląskich protestują stanowczo

protet przeciwko zarządzonej przez Wysoką komisję cenzurze prewencyjnej, gdyż jest ona zamachem na pisma polskie, nie dotyczy ona pism czeskich, przeznaczonych dla Śląska a wychodzących w Morawskiej Ostrawie. Protestujemy zwłaszcza przeciwko cenzurze pism polskich przez prokuratora czeskiego, uważając to za niesłychane nadużycie, by na terenie administracji polskiej decydował o treści i dachu artykułu urzędnik czeski. Na znak protestu zawieszamy wszystkie wydawnictwa polskie (tu następują wszystkie podpisy wydawnictw polskich na Śląsku).

Kongres XVII. P. P. S. odrzucił dyktaturę proletaryatu.

Warszawa (PAT) W dniu 23 maja na 4 i 5 posiedzeniu P. P. S. Kongres uchwalił między innymi zasadnicze rezolucje polityczne: PPS. protestuje przeciwko dalszemu prowadzeniu wojny, oraz przydłużaniu jej na wschodzie. PPS. domaga się jak najrychlejszego zawarcia pokoju, przy czem koniecznym jest, aby zarówno rząd bolszewicki zerwał się imperyalistycznych dążeń, jak również, aby rząd polski dążył do oparcia pokoju nie na prawie zwycięzców, lecz na obronie i samostanowieniu ludów o sobie. PPS. domaga się, aby sejm był rozwiązany i jak najrychlej ustąpił miejsca nowemu.

Obecna sytuacja polityczna nie daje kongresowi podstawy do zmiany zasadniczego stanowiska i członkowie PPS. nie powinni wstępować do koalicyjnego rządu. Kongres stwierdza, że PPS. stoi na stanowisku międzynarodowej solidarności proletaryatu, walczącego o socjalizm widząc w ideale socjalizmu najszczytniejszy cel dążeń ludzkości. Kongres stwierdza, że tak zwana trzecia międzynarodowa jest na ogół or-

ganizacją związków komunistycznych. Wobec tego nasuwa się konieczność powołania do życia międzynarodówki nowej, któraby łączyła w sobie wszystkie partie socjalistyczne. Kongres poleca wysłać na zjazd genewski delegatów PPS. Kongres uchwalił polecić centralnemu komitetowi wykonawczemu nawiązanie stałego kontaktu z partiami socjalistycznymi narodów, wyzwolonych z pod jarzma caratu. W ciągu 4 dnia kongres przedyskutował program partyjny, w postaci proponowanej przez komisję. Program ten obejmuje ogólne zasady i określa stanowisko partii w zakresie polityki międzynarodowej wewnętrznej, w zakresie sądownictwa, szkolnictwa, zdrowotności i stosunków gospodarczych. Program stwierdza, że PPS. odrzuca dyktaturę proletaryatu, natomiast dąży do rządów socjalistycznych, opartych na masach pracujących. Po zamknięciu dyskusji uchwalono wyrazić podziękowanie posłom socjalistycznym za ich pracę w sejmie i poza sejmem.

Poseł polski w Waszyngtonie wręczył Wilsonowi listy uwierzytelniające.

Warszawa. (PAT) Dnia 15 bm. poseł polski w Waszyngtonie, Kazimierz ks. Lubomirski, wręczył prezydentowi Wilsonowi swoje listy uwierzytelniające, przy czem wygłosił następujące przemówienie:

Jestem nad wszelki wyraz szczęśliwy, iż w wykonaniu zlecenia naczelnika państwa polskiego, Józefa Piłsudskiego, przypada mi w udziale zaszczyt reprezentowania wskrzeszonej Rzeczypospolitej polskiej przy wysokim rządzie Stanów Zjednoczonych. W tej uroczystej chwili uważam się za najszczęśliwszego z uszczęśliwionych odrodzeniem swojej ojczyzny Polaków, gdyż mogę urzędować w imieniu całego narodu polskiego wyrazić Ci panie prezydencie, uczucia najwyższej czci i wdzięczności, jaką żywi dla Ciebie cała przeszła trzydziestomilionowa ludność Polski za to, że w przełomowym momencie dziejów stałeś się wzniosłym wykonawcą zarządzeń Opatrzności i wyraziłeś szlachetnych idei narodu amerykańskiego. Ten szlachetny dostoyny naród amerykański, który w Twojej nieskażonej purytańskiej duszy pielęgnuje ide sprawiedliwości i godności ludzkiej, nie mógł zażywać spokoju i szczęśliwości jakiego mu daje potęga państwowa bez przywrócenia prawa i sprawiedliwości tam, gdzie panowała dotychczas przemoc i ucisk. Z tego też zapartywania wynika cenna pomoc, jakiej naród

amerykański udzielił Polsce w chwili jej powstania i udziela jej nadal.

Ale Stany Zjednoczone w wiekopomnym dziele wskrzeszenia Polski będą po wieczne czasy jednym z najświetniejszych czynników ludzkich i światowych, tryumfem idei braterstwa narodów. Świadomy tych uczuć narodów wsparty o wartość moralną i potęgę państwa Stanów Zjednoczonych, podyktowałś Pan, Panie Prezydencie, światu przykazania sprawiedliwości międzynarodowej. Idei tej służyła Polska w granicach swego wpływu w ciągu swej tysiącletniej historii, nie podbijając żadnego kraju orężem, i oręża używała dla obrony cywilizacji od hord niszczyielskich Wschodu, w tolerancji uprzedzając inne narody Europy. Dążności jej jednały sąsiadów do tego stopnia, iż zwiększenia terytoriów państwa były zawsze oparte na woli narodów ościennych i wykazały się szeregiem zawartych z Polską związków i unii. Dziś ta idea wolności narodów zyskuje ogólne uznanie świata, a tyrania i przemoc jest poczytywana za podstępstwo i przeżytek. Polska odrodzona, wsparta potęgą Stanów Zjednoczonych patrzy spokojnie w przyszłość na przerwane na stopięćdziesiąt lat gwałtem trzech autokracjiów posłannictwo swoje i podejmuje je w niezłomnej wierze w tryumf idei wspólnych Polsce i Ameryce i przyrodzo-

nych obu narodom dążności do wolności i braterstwa tych ideałów, w których życie poświęcili dwaj polsko-amerykańscy bohaterzy, Kościuszko i Puławski, na tych niewzruszonych podstawach wspólności duchowej obu narodów. Rzeczpospolita polska dąży do utrwalenia najserdeczniejszych stosunków ze światną w tylu dziedzinach przedującą światu Rzeczpospolitą Stanów Zjednoczonych i wskazaniem tego narodu służyć pragnie z całym poświęceniem. Na zakończenie pragnie wyrazić wdzięczność, jaką odczuwa naród polski dla Stanów Zjednoczonych za to, że w okresie naszej niewoli, gdy nienawieć nie pozwalała na ziemi polskiej rozwijać naszej kultury narodowej i pielęgnować języka ojczystego, w tym okresie rzesze wychodźców polskich znalazły tu schronienie przed prześladowaniem i poszerzaniem odrębności narodowej. Lojalna praca tych wychodźców i miłość ich dla Stanów Zjedn., udowodniona w czasach ostatniej wojny przez zaciąganie się ponad obowiązek ustawowy do szeregów sławnej armii amerykańskiej i wspólne przeżycie krew dla urzeczywistnienia wspólnych ideałów są zadatkami naszych nierozdzielnych węzłów przyjaźni i wzajemnego szacunku obu narodów.

W odpowiedzi prezydent Wilson wyraził swoją radość, z odrodzenia państwa polskiego oraz przeświadczenie, że stosunki między Polską a Stanami Zjedn. będą miały charakter najserdeczniejszy, co przyniesie korzyść obu narodom. Rząd polski w urzeczywistnieniu swoich celów i ideałów państwowych może liczyć na dalszą przyjaźń Stanów Zjedn., na nieślabnącą wdzięczność za usługi oddane w sprawie niezależności Stanów Zjedn. przez Kościuszkę i Puławskiego jakoteż za współpracę Polaków w Ameryce, którzy na każde wezwanie spełniali swoje obowiązki obywatelskie i przyczynili się do rozwoju potęgi państwa. W końcu przemówienia zaznaczył Wilson, że dążności wolnościowe, jakie objawia naród polski, są rękojmią utrzymania obecnej formy rządu i zgodnej współpracy obywateli, będącej podstawą ich szczęścia.

Śmierć adjutanta Naczelnika Państwa.

Warszawa. (Telef. M.) W szpitalu żytomierskim zmarł adjutant naczelnego wędza kap. Janusz Olszanowski. Zaraził on się na Ukrainie tyfusem plamistym.

2 miliony funtów szterlingów na walkę z tyfusem w Polsce.

Warszawa. (Tel. M.) Tutejsze sfery rządowe otrzymały wiadomość, że Liga narodów uchwaliła dwa miliony funtów szterlingów na walkę z tyfusem na Wschodzie ze szczególnym uwzględnieniem Polski.

Powrót inwalidów polskich z Władywostoku.

Warszawa. (PAT) Parowiec „Gweneth”, jadący z Władywostoku i wiozący na pokładzie 240 inwalidów polskich i 55 osób cywilnych, przyjedzie do Gdańska około 28 maja. Inwalidzi ci zostaną z Gdańska przywiezieni do Warszawy, a samądy wysłani do domów.

Walki Francuzów z Turkami.

Wiedeń. (PAT) Radio. Biuro kor. donosi z Paryża: „Chicago Tribune” donosi z Bajtutu, że oddział wojsk francuskich, składający się z 3500 żołnierzy, który chciał zająć Aintab, został zaatakowany przez 6000-ny oddział turecki. Francuzi cofnęli się do Killiz.

„STRÓJ”

Wyższa uczelnia kroju i szycia oraz Pracownia form i modeli
Kraków, Szczepańska 7, I. piętro

Urządzenie wzorowe Pierwszorządne fachowe siły nauczycielskie. Kilka doskonałych systemów kroju.
Kursa kroju rozpoczynają się dnia 5 czerwca 1920.

Nauka szycia angielskiego i franc.

Zamówienia na formy na miejscu lub pocztą. (Cenniki z opisem brania miary wysyła się na żądanie darmo).

Informacje i zgłoszenia od godziny 10-12 prócz niedziel i świąt. 1282

Największy skład aparatów i przyborów kościelnych
KONSTANTY WITKOWSKI KORDAS

Kraków, ul. Wiślna 6 (obok rynku)

poleca po cenach możliwie najniższych i w wielkim wyborze:

Ornaty, kapy, dalmatyki, stuły, sukienki, chorągwie, sztandary, baldachimy, kielichy, puszki, monstrancye, adamaszki, aksamity, galony, frendzie etc. 1225

Koronki do bielizny kościelnej w największym wyborze.

„POLSKA”
KSIĘGA ADRESOWA POLSKIEGO
SEK. HANDLU I ROLNICTWA
Cena 150 Mk.
Wysyłka za zaliczeniem.
WYDAWNICTWO
RUDOLF MOSSE
Warszawa, ul. Marszałkowska
121. 1371

Koldry puchowe

Koldry w wacie robi nowe i przerabia stare, posiada gotowe koldry na składzie. Jedyna katolicka pracownia koldr i materacy M. Matusiewicz. Kraków, ul. Poselska 20. 1367

SKRADZONO papiery wojskowe na nazwisko Stanisław Synowiec, Świątniki górne, pow. Podgórze. Papiery unieważniam. 1368

ZUBIONO kartę zwolnienia od wojska Józef Broniecki, Kraków, św. Filipa 12. 1365

POSZUKUJE SIĘ chłopca do roznoszenia listów, Świadectwo wymagane. Dobre wynagrodzenie. Zgłoszenia od 9-10. Inż. Piotr Bergman, Karmelińska 23. 1349

URZĄDZENIE SKLEPU KORZENNEGO do sprzedania. Wiadomość w Adm. Gońca. 1358

RAUNDANT (akademik) znajduje zajęcie w kancelarii adwokackiej. Zgłoszenia do Adm. Gońca pod „Mundant” 1357

„PHILATELIA”

Kraków, Bracka 16
Kupno i sprzedaż marek pocztowych. 1369

Maszyny do pisania kasy kontrolne do sprzedania oraz przyjmuje się naprawy Juliusz Hecker, Kraków, św. Marka 25.

Kupuję garderobę męską używaną w lepszym i gorszym stanie, pięć najwyższe ceny. Zawiadomienie korespondentką lub ustnie: Schmaus, Kraków Szeroka 22. 1319

FORTEPIAN do sprzedania zaraz. Kraków, Poselska 20. I piętro. 1347

Obrus Iniany

ručniej roboty „Richelieu” z klockami wstawkami do sprzedania. Ogłądać można w Adm. Gońca Krak., Dunajewskiego 7.

Maszyna do pisania

Royal Bar Lock najnowszy model tanio sprzeda W. Keyha, ul. Floryańska 3.

T. III. 25822.
Konkurs na dostawę.

Intendentura Okręgu Generalnego krakowskiego rozpisuje niniejszem konkurs na dostawę przedmiotów ekwipunku zimowego, a w szczególności:

- 200.000 koszul wełnianych,
- 200.000 par kaiesonów wełnianych.
- 200.000 sztuk nabruszników wełnianych,
- 200.000 par skarpetek wełnianych,
- 200.000 par ochraniaczy na przegub rąk (mitynek wełnianych,
- 200.000 par ochraniaczy na kolana (nagolenników) wełnianych,
- 200.000 par rękawic wełnianych,
- 200.000 sztuk szali wełnianych,
- 100.000 sztuk koców wełnianych.

Termin dostawy 1. września 1920 r. Oferty na dostawę całej lub też częściowej ilości należy wnieść do Intendentury Okręgu Generalnego krakowskiego, ul. św. Gerudy 1. 12 w zabezpieczonych kopertach z napisem „Oferta” najpóźniej do 10. czerwca 1920.

Do oferty dołączyć należy wzory oferowanych przedmiotów. Dostawca zobowiązany jest złożyć wadium w wysokości 5% oferty, a w razie przyjęcia oferty wadium to przemienić na kaucję dla zabezpieczenia dotrzymania warunków dostawy — do wysokości 10% ceny oferowanych przedmiotów — w obligacjach Polskiej Poczty Państwowej lub też w gotówce na książeczkę wkładową. Kaucja zostanie zwróconą po skutecznieniu dostawy. Intendentura Okręgu Generalnego zastrzega sobie prawo całkowitego lub częściowego przyjęcia oferty. 1332

Intendentura Okręgu Generalnego w Krakowie.

ZAMÓWIENIA
DLA
FABRYKI ORYGINALNYCH WÓDEK
B. KASPROWICZA
hurtownie wprost z fabryki lub częściowo w oryginalnych skrzynkach
przyjmuje tylko
JENERALNA REPREZENTACJA
„KOMPAS”
POLSKIE BIURO MIĘDZYNARODOW. HANDLU
Spółka z ogran. odpow.
w Krakowie, ulica Smoleńsk 16.
Filia we Lwowie, Hotel Europejski. 1250

TECHNICZNY DOM HANDLOWY
„AUTO-STAR”
Kraków, ul. Sławkowska 32
poleca do sprzedaży z natychmiastową dostawą
OMNIBUSY SAMOCHODOWE
marki „Mercedes” 35-osobowy
marki „White” 20-osobowy
marki „Fiat Torino” 30-osobowy
marki „Gräf Stift” 20-osobowy 1346
marki „Praga” 30-osobowy.
WSZYSTKIE NA PEŁNYCH OBRĘCZACH GUMOWYCH.

BIURO TECHNICZNO-HANDLOWE I SKŁAD MASZYN
„BE-TE-HA”
INŻYNIEROWIE: KLIMKO & NAHLIK
SKA Z OGR. POR.
WARSZAWA, STO-KRZYSKA Nr. 35. TEL. 189-45
polecają ze składu: 1366
TOKARNIE ŻELAZNE od 1—3 metrów.
FREZERKI UNIERSALNE I POZIOME
WIERTARKI SŁUPOWE I SCIENNE
PILNIKI, ŚWIERY, NARZĘDZIA ŚLUSARSKIE I KOWALSKIE
MOTORY I ARTYKUŁY TECHNICZNE
SZLIFIERKI do automat. ostrzenia pił trązowych
TARGZE KARBORUNDOWE I SZMIRGLOWE
FREZY modułowe, okrągłe i wałcowe etc. etc.
Dostawa wszelkiego rodzaju maszyn i obrabiarek do żelaza i drzewa.
Główny kantor: Warszawa, Śto-Krzyska 35, Tel. 189-45.
Główny Skład: Warszawa, Pl. Trzech Krzyży 3, Tel. 216-65.
Filie: ŁÓDŹ, LWÓW, WILNO. Adres telegr.: Beteha, Warszawa.

Kursa maturalne i uzupełniające
„MATURA”, Kraków, ul. Grodzka 32/II.

(Kierownik fachowy przyjmuje od godz. 3—4; w niedziele i święta od 11—12. Sekretariat czynny od 9—11 i od 3—6, w niedziele i święta od 10—12).

- I. Kursa gimnazjalno-realne.
 - II. Kursa seminaryjne.
 - III. Kursa wydziałowe dla U. T. Nauczycielstwa.
 - IV. Kursa dla reprobowanych.
 - V. Kursa przygotow. do egz. z kl. V i VI szkół średnich.
 - VI. Lekcje indywidualne i zbiorowe.
 - VII. Kursa korespondencyjne dla wszystkich powyższych grup wprowadzone przez nasz zarząd po raz pierwszy w Polsce, przygotowują za pomocą miesięcznych instrukcji i sprawozdań z przebiegu nauki na kursach zbiorowych. Próbné lekcyje bezpłatnie.
- Uczą profesorowie krakowskich szkół średnich i seminarjów nauczycielskich.
Informacje i prospekta bezpłatnie.
Komunikat: „Biblioteka repetytoryj i komentarzy” wydania kilka repetytoryj do użytku w szkołach średnich i seminarjach, jakoteż komentarze do autorów łacińskich i greckich (dla samouków z tłumaczeniem). Wypożycza się takowe na razie tylko słuchaczom (czytelnikom) kursów. 1125

Zadajcie tylko najlepszego mydła toaletowego przetłuszczonego
„SPEIK” 1179
Z FABRYKI „MAGNOLIA”
oraz mydła toaletowe: „Liliowe mleczne”, „Ewa”, „Magnolia”, „Parfumeryjne”, „Kosmos-Magnolia”, zawierają 80% tłuszczu, pastę do zębów marka „Ewa”, pastę do podłóg marka „Ewa”.
Reprezentacja na Małopolskę i Śląsk: Stanisławski:
A. J. Lewiński, Kraków, Starowiślna 35.

Maszyny do pisania i rachowania
nawet zupełnie zniszczone 1224
przyjmuje do gruntownej naprawy i czyszczenia pierwsza w Galicyi Pracownia dla naprawy maszyn biurowych. Wykonanie dokładne, prędkie i pod gwarancją.
W. KEYHA, mechanik, Kraków, Floryańska 3.

HURTOWNY SKŁAD
POD FIRMA
M. KRÓL I S. RODAKOWSKI
W KRAKOWIE, JAGIELLONSKA 9
POLECA PT. KUPCOM I KÓŁKOM ROLNICZYM:
Pończochy, Skarpetki, Rękawiczki, Zefiry, Płótna, Szertyngi, Nici, Bawełnę, Przędzę itp. artykuły.
KAZDEGO TYGODNIA NOWE
TRANSPORTY TOWAROW. 1023

KWIATY SZTUCZNE
artystyczne kapelusze, dekoracyjne, kościelne pióra, boa, fantazyje poleca hurtownie i detalicznie,
Wincentyna Górska, Kraków, Floryańska 18, I p.

Magazyn nowości
sp. z ogr. por.
w Krakowie, ul. Floryańska 28
Już nadeszły 3591
suknie, bluzki, halki itp. dla pań
jakoteż sukienki, płaszczyki i wszelka konfekcja dziecienna.